

Debreceni Ítéltábla

Bf.III.208/2008/25. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2009. november 3. napján tartott nyilvános fellebbezési tárgyalás alapján meghozta a következő

ítéletet:

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt I.rendű vádlott és társai ellen indított büntető ügyben a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2008. február 26. napján kihirdetett 5.B.2075/2005/62. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint:

I.rendű vádlott szabadságvesztés büntetésének végrehajtási fokozata fogház.

Az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség összege helyesen 398 159 (háromszázkilencvennyolcezer-egyszázötvenkilenc) Ft, amelyből IV.rendű vádlottat külön 59 000 (ötvenkilencezer) Ft terheli, míg az állam által viselt összeg 225 746 (kettőszázhuszonötezer-hétszáznegyvenhat) Ft.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A fellebbezési eljárásban felmerült 49 700 (negyvenkilenvezer-hétszáz) Ft bűnügyi költségből I.rendű vádlottat 26 600 (huszonhatezer-hatszáz) Ft, IV.rendű és V.rendű vádlottakat egyetemlegesen 6450 (hatezer-négyszázötven) Ft bűnügyi költség terheli, míg 16 650 (tizenhatezer-hatszázötven) Ft az állam terhén marad.

I.rendű vádlott személyi igazolványának száma:

II. r. vádlott anyja neve helyesen: ..., személyi igazolványának száma:

IV.rendű és V.rendű vádlottak lakcíme:

I n d o k o l á s :

A megyei bíróság ítélete ellen az ügyész valamennyi vádlott terhére fellebbezést jelentett be, I.rendű vádlott vonatkozásában a büntetés súlyosítása, II.rendű és III.rendű vádlottak esetében téves minősítés, valamint súlyosítás végett, IV.rendű vádlottat érintően a részbeni felmentése, téves minősítés és szintén súlyosítás érdekében, míg V.rendű vádlott tekintetében felmentése miatt, bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása céljából.

Az elsőfokú határozattal szemben I.rendű, II.rendű, továbbá III.rendű vádlottak és a védőjük is fellebbezést jelentettek be a tényállás téves megállapítása, valamint felmentés végett. A védő a fellebbezésének írásbeli indokolásában az elsőfokú határozatot megalapozatlannak tartva annak hatályon kívül helyezését indítványozta, majd a fellebbezési tárgyaláson előadta, hogy I.rendű vádlott cselekménye a Btk. 167. §-ában meghatározott erős felindulásban elkövetett emberölés büntette kísérleteként értékelhető..

IV.rendű és V.rendű vádlottak és a védőjük tudomásul vették a határozatot.

A fellebbviteli főügyészség az átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta és tárgyalás tartását indítványozta, amelyen szükségesnek ítélte tanú ismételt tanúkénti kihallgatását, mert álláspontja szerint e tanú elsőfokú eljárásban történő kihallgatásakor a Be. 86. §-ának (2) bekezdésében rögzítettek a megyei bíróság megszegték.

Az ítélet tábla a fellebbezésekkel megtámadott elsőfokú ítéletet az azt megelőző eljárással együtt teljes terjedelmében bírálta felül, figyelemmel a Be. 348. §-ának (1) bekezdésében írtakra. Ennek során megállapította, hogy a megyei bíróság a bizonyítást az eljárási szabályokat betartva folytatta le. A tanú 2007. június 7. napján mentességi jogával élve nem tett tanúvallomást, majd 2007. augusztus 30. napján szülei védőjének kérésére megjelent a tárgyaláson és kijelentette, hogy vallomást kíván tenni, amire ezt követően sor is került. Mindebből nem lehet arra következtetni - a másodfokú bíróság álláspontja szerint - hogy e tanú szellemi vagy egyéb állapota miatt korlátozottan volt képes megítélni a tanúvallomás megtagadásának, illetőleg megtételének jelentőségét, ezért törvényes képviselő közreműködésére lenne szükség. Erre utaló adat az eljárás során nem merült fel, ezért az e körben tett fellebbviteli főügyészégi indítványt az ítélet tábla nem tartotta megalapozottnak.

Az ítélet tábla úgy találta, hogy bizonyítás felvétele nem szükséges, ezért a Be. 361. §-ának (1) bekezdése alapján a büntetőügy elbírálására nyilvános ülést tűzött.

A nyilvános ülésen I.rendű vádlott védője a vádlott szívbetegségével kapcsolatos orvosi dokumentumokat terjesztett elő és igazságügyi orvosszakértői vélemény beszerzését indítványozta.

Az ítélet tábla a védő bizonyítási indítványának helyt adott, ezért a Be. 363. §-a (2) bekezdésének b/ pontja alapján tárgyalásra tért át, s a Be. 353. §-ának (1) bekezdése értelmében felvett részbizonyítás keretében igazságügyi orvosszakértői véleményt szerzett be.

Az ítélet tábla a megyei bíróság által elfogadott bizonyítékok, az iratok tartalma, továbbá a másodfokú eljárásban felvett bizonyítás alapján az elsőfokú bíróság által rögzített tényállást a Be. 352. §-a (1) bekezdésének a/ pontjára tekintettel a következők szerint kiegészíti és helyesbíti:

A vádirat száma helyesen B.4692/2004/13-I.

I.rendű vádlott időközben egyetemi diplomát szerzett.

I.rendű vádlott a szívkamrák közötti sövény részleges hiányával született. Állapota nem minősül életét közvetlenül veszélyeztetőnek, műtéti ellátást nem igényel, szakorvosi felügyeletre nem szorul. E szívfejlődési rendellenesség következtében munkaképesség csökkenése össz-szervezeti szempontból 67 %-os.

Az ítélet tábla az ítélet 7. oldal 4. bekezdését azzal egészíti ki, hogy e támadásokkal szemben IV.rendű és V.rendű vádlottak védekeztek, ugyanakkor mellőzi ugyanezen oldal 5. bekezdését, hiszen az itt rögzítettek az előzőekben már részletezve voltak.

A másodfokú bíróság az ítélet 7. oldal utolsó bekezdését úgy helyesbíti, hogy az események közben a gyerekek - akik közül a legidősebb 13 éves volt - szülei, valamint II.rendű és III.rendű vádlottak körül szaladgáltak és sírtak, közben kérték I-II-III. r. vádlottakat, hogy ne bántsák a szüleiket.

Ez a helyesbítés azért szükséges, mert az elsőfokú bíróság a „dulakodás” kifejezést használta, amely kölcsönös erőszakot, test-test elleni magatartást feltételez, ezért e szóhasználat félreértésre ad okot összevetve azzal, hogy IV.rendű és V.rendű vádlottakat jogos védelem címén mentette fel a megyei bíróság.

I.rendű vádlott által használt eszköz legalább 5-6 cm pengehosszúságú volt, amely 5-6 cm mélyen hatolt IV.rendű vádlott testébe (ítélet 8. oldal 1. és 6. bekezdései).

Az ítélet tábla az ítélet 9. oldal 1. bekezdését - az események leíró részével összhangba hozva - annyiban pontosítja, hogy III.rendű vádlott a végtagjain lévő sérüléseit akkor szenvedte el, amikor támadásával szemben IV.rendű és V.rendű vádlottak védekeztek.

Ugyanilyen okból helyesbítendő az ítélet 9. oldal 2. bekezdése, II.rendű vádlott sérülései akkor jöttek létre, amikor az ő támadását IV.rendű vádlott elhárította.

Az így kiegészített és helyesbített tényállás már mindenben megalapozottá vált és összhangba került az indokolással, valamint az igazságügyi orvosszakértői véleményben rögzítettekkel, ezzel a másodfokú eljárásban irányadó, figyelemmel a Be. 352. §-ának (2) bekezdésében írtakra.

A megyei bíróság a feltárt és rendelkezésére álló bizonyítékokat mérlegelési körébe vonta, meggyőző indokokkal adott számot arról, hogy a tényállást mely bizonyítékokra alapította. Részletesen megindokolta, hogy I.rendű vádlott a szúrás tényét korábban elismerő, majd azt tagadó védekezése a vádlott-társak és elsősorban az igazságügyi orvosszakértői vélemény, valamint a tárgyaláson előadott nyilatkozat alapján miért nem fogadható el.

Itt utal az ítéletábra a védő fellebbezésének írásbeli indokolásában kifejtett azon kifogására, miszerint a szűrés tényét az első gyanúsított (2004. október 3.) kihallgatásakor elismerő I.rendű vádlott e nyilatkozata nem vehető figyelembe bizonyítékként, mert nem volt védője, akinek meghatalmazására csak az ezt követő napon (2004. október 4.) került sor.

A védő ezen jogi álláspontja téves, mert az érintett vádlott gyanúsított kihallgatásának időpontjában a Be. 46. §-ában nem szerepelt, hogy a védő részvétele a büntetőeljárásban kötelező, ha a bűncselekményre a törvény öt évi, vagy ennél súlyosabb szabadságvesztést rendel. E rendelkezést a 2006. évi LI. törvény 20. §-a iktatta be az eljárási szabályok közé és 2006. július 1. napjától hatályos. Az érintett vallomást az első fokú bíróság eljárási szabálysértés nélkül értékelte.

A megyei bíróság az irányadó tényállásból okszerűen következtetett I.rendű, II.rendű, III.rendű, valamint IV.rendű vádlottak bűnösségére és törvényes az elkövetett bűncselekmények minősítése, ahogy I.rendű vádlott vonatkozásában az eshetőleges szándék rögzítése is.

Az ítéletábra I.rendű vádlott esetében nem osztotta a védő azon jogi álláspontját, hogy e vádlott cselekménye esetlegesen a Btk. 167. §-ában meghatározott erős felindulásban elkövetett emberölés büntettének a kísérleteként értékelhető.

Az élet elleni cselekmény e privilegizált alakzatának megvalósításához az indulat olyan magas foka szükséges, melynek következtében az elkövető belső egyensúlya megbomlik, tudata elhomályosul és ennek folytán a megfontolás szokásos mértékének megtartása lehetetlenné válik. Ebből következik, hogy az indulat hatása alatti elkövetés egymagában még nem alapozza meg e bűncselekmény megállapítását, figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság 15. számú Irányelvében rögzítettekre. Az eljárás során pedig nem merült fel olyan adat, amely azt támasztotta volna alá, hogy e vádlott a tudatát elhomályosító erős indulat hatása alatt valósította meg a cselekményét.

A történeti tényállás alapján az elsőfokú bíróság az eseménysor második mozzanatát helyesen értékelte úgy, hogy akkor már IV.rendű és V.rendű vádlottak jogos védelmi helyzetben voltak. Már véget ért a IV.rendű és III.rendű vádlott közötti konfliktushelyzet, és IV.rendű vádlott valamint a felesége a lakásuk irányába indultak. III.rendű vádlott az utcára ment és megtámadta a IV-V. r. vádlottakat, amelybe bekapcsolódott II.rendű vádlott is. Mindezek tükrében nem foghatott helyt a fellebbviteli főügyészség azon álláspontja, hogy az e vonatkozásban érintett vádlottak cselekménye térben és időben egybeesett. A fellebbviteli főügyészség szerint is megalapozott tényállásból csak az állapítható meg, hogy IV.rendű és V.rendű vádlottak a helyszínt elhagyták, elindultak a lakásuk irányába, azaz az események korábbi része lezáródott.

Az ítéletábra álláspontja szerint a megyei bíróság helyesen értékelte elkülönülten az ezt követő eseményeket, s a jogos védelem címén hozott felmentő rendelkezésekkel is egyet kell érteni.

Az ezzel kapcsolatos jogi indokolás kiegészítendő a Be. 6. §-ának (3) bekezdése c/ pontjának feltüntetésével.

A jogi indokolás helyesbítendő is IV.rendű vádlott vonatkozásában, akinél az elsőfokú bíróság a vádirat szerinti garázdaság büntettének minősítését változtatta meg garázdaság vétségére, ezért felmentő rendelkezést nem kell hozni, ahogy azt az ítélet rendelkező része - helyesen - nem is tartalmazza.

A megyei bíróság jórészt feltárta az érintett vádlottak javára és terhére figyelembe vehető bűnösségi körülményeket, amelyeket a következők szerint szükséges kiegészíteni, helyesbíteni:

I.rendű vádlott esetében további jelentős enyhítő körülmény a gyermekkorától meglévő szív rendellenesség, amely 67 %-os munkaképesség csökkenést eredményezett. Az élet elleni bűncselekmény kísérlete közeli, ezért annak enyhítő hatása kisebb súlyú.

II.rendű vádlott egy gyermek eltartásáról gondoskodik, amit a javára kell értékelni.

Valamennyi vádlott vonatkozásában további enyhítő körülményként kell figyelembe venni az időmúlást.

IV.rendű vádlott tekintetében mellőzi az ítélet tábla a súlyosító körülmények sorából a halmazat rögzítését, ugyanis a Btk. 56. számú kollégiumi vélemény III/6. pontja értelmében csak a kettőnél több bűncselekmény halmazata értékelhető súlyosítóként.

A megyei bíróság I.rendű vádlottal szemben - figyelemmel eddigi kedvező életvitelére és az enyhítő körülmények túlsúlyára - helyesen alkalmazta a Btk. 87. §-a (2) bekezdésének b) pontját, az enyhítő szakasszal kiszabható törvényi minimumhoz közeli szabadságvesztés mértékének további enyhítése azért nem lehet indokolt, mert IV.rendű vádlott szűrt sérülése maradandó fogyatékossg hátrahagyásával gyógyult. Az elkövetett bűncselekmény jellegére tekintettel törvényes a közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazása is, amelynek mértékével az ítélet tábla egyetért.

I.rendű vádlott egészségi állapotára és a személyiségére figyelemmel a másodfokú bíróság alkalmazhatónak találta a Btk. 45. §-ának (2) bekezdését, s a törvényben előírtnál eggyel enyhébb végrehajtási fokozatra, fogházra változtatta a megyei bíróság által - egyébként törvényesen - alkalmazott börtön fokozatot.

II.rendű, III.rendű és IV.rendű vádlottak tekintetében kiszabott pénzbüntetés - figyelemmel büntetlen előéletükre, a jelentős időmúlásra - arányban áll az általuk elkövetett bűncselekmények tárgyi súlyával, a bűnösségi körülményekkel. Mindezek mellett a IV-V. r. vádlottak elköltözését követően a két család közötti konfliktushelyzet is megszűnt, így e körülményeket együttesen értékelve a pénzbüntetés végrehajtásának felfüggesztése is helyes és törvényes, mivel a büntetés célja így is elérhető.

Az eddig írtakra figyelemmel az ítélet tábla a megyei bíróság ítéletét a Be. 372. §-ának (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyéb helyes és törvényes rendelkezéseit a Be. 371. §-ának (1) bekezdését alkalmazva helybenhagyta.

A másodfokú bíróság az első fokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget számítási hiba miatt a rendelkező részben írtak szerint helyesbítette, egyben pontosította a IV.rendű vádlottat terhelő, illetve az állam terhén maradó összegeket.

A fellebbezési eljárásban az orvosszakértői vélemény beszerzésével felmerült bűnügyi költség viselésére a Be. 381. §-ának (1) bekezdése értelmében kötelezte I.rendű vádlottat az ítélet tábla.

A másodfokú bíróság a Be. 339. §-ának (4) bekezdése alapján egyetemlegesen kötelezte IV. és V.rendű vádlottakat azon költség megtérítésére, amely az ő mulasztásuk (tárgyaláson való meg nem jelenés) következtében merült fel, míg a további kirendelt védői díjakkal felmerült bűnügyi költség a Be. 381. §-ának (2) bekezdése értelmében az állam terhén marad.

Végezetül rögzítette a másodfokú bíróság I.rendű és II.rendű vádlottak új személyi igazolványának a számát, illetve II.rendű vádlott édesanyjának nevét helyesen, továbbá feltüntette IV.rendű és V.rendű vádlottak új lakóhelyének a címét.

D e b r e c e n , 2009. november 3. napján

Dr. Ficsór Gabriella sk. a tanács elnöke, Dr. Diószegi Attila sk. a tanács tagja, előadó,
Dr. Elek Margit sk. a tanács tagja

Z á r a d é k :

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 5.B.2075/2005/62. számú ítélete I.rendű, II.rendű, III.rendű, IV.rendű és V.rendű vádlottak vonatkozásában jogerős és I.rendű vádlott esetében végrehajtható, míg II.rendű, III.rendű, IV.rendű vádlottak vonatkozásában a pénzbüntetés kivételével végrehajtható.

D e b r e c e n , 2009. november 3. napján

. Ficsór Gabriella sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

- kiadó -